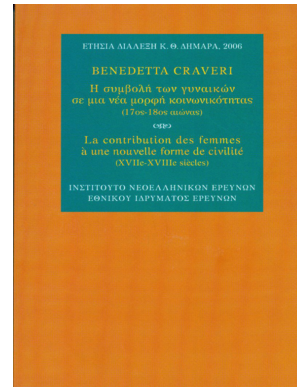

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

Benedetta Craveri,

***Η συμβολή των γυναικών σε μια νέα μορφή κοινωνικότητας (17ος-18ος αιώνας) /
La contribution des femmes à une nouvelle forme de civilité (XVIIe-XVIIIe siècles).***

Μετάφραση: Ρωξάνη Δ. Αργυροπούλου.

Ετήσια Διάλεξη Κ. Θ. Δημαρά-2006, ΙΝΕ-ΕΙΕ, Αθήνα 2007, 107 σελ.

Στη διάλεξη αυτή αναδεικνύεται μια καινούργια μορφή κοινωνικότητας η οποία προέρχεται από τις γυναίκες και δεσπόζει στον κόσμο των γραμμάτων και της πολιτικής της Γαλλίας τον 17ο και 18ο αιώνα. Μελετώντας την υπερίσχυση αυτή των γυναικών της αριστοκρατίας και της αστικής τάξης στη γαλλική κοινωνία, η καθηγήτρια κυρία Benedetta Craveri σχολιάζει μερικές από τις συνέπειες της καινούργιας αυτής επίδρασης στο πεδίο των ηθών, της γλώσσας, της τέχνης, της λογοτεχνίας, του ψυχολογικού και ηθικού στοχασμού, της ίδιας της θρησκείας.

Αν και παραμερισμένες από την πολιτική ζωή στη δυτική Ευρώπη κατά την Αναγέννηση και την Αντιμεταρρύθμιση, οι γυναίκες της αριστοκρατίας στη Γαλλία, ήδη τον 16ο αιώνα, απολαμβάνουν μια μεταχείριση περισσότερο φιλελεύθερη. Από τις πρώτες δεκαετίες του 17ου αιώνα, η παρουσία των γυναικών παίρνει καινούργια τροπή: ελέγχουν τον καινούργιο χώρο ελευθερίας που είχε δημιουργηθεί, κάτω από το έμβλημα της διασκέδασης, ανάμεσα στη σφαίρα της λαμπερής αυλής των Βερσαλλιών και εκείνης της ιδιωτικής κατοικίας. Λαμβάνοντας τις αποστάσεις τους από την ατμόσφαιρα της αυλής και τον καρδινάλιο de Richelieu, ορισμένες γυναίκες της αριστοκρατίας ενστερνίζονται το κίνημα της Σφενδόνης, στρέφονται προς τον ιανсениσμό του Port-Royal και συγχρόνως κατορθώνουν να ρυθμίζουν τους κανόνες των καλών τρόπων, του γούστου, τη γαλλική γλώσσα και τη λογοτεχνία. Ενδιαφέρονται για την εκπαίδευση των κοριτσιών, και τα εγχειρίδια, που τότε δημοσιεύονται, αποσκοπούν να διαμορφώσουν τόσο τον "έντιμο" άνδρα, που αποτελεί το ηθικό υπόδειγμα της εποχής, όσο και τις "έντιμες" γυναίκες.

Τον 17ο αιώνα, στα σαλόνια των Περισπούδαστων (Précieuses), δημιουργείται στο Παρίσι μια τέχνη του βίου που προκαλεί τον θαυμασμό και την περιέργεια ολόκληρης της Ευρώπης. Ανάμεσα στον κύκλο των Περισπούδαστων ξεχωρίζουν η εξαδέλφη του Λουδοβίκου ΙΔ', η Grande Mademoiselle, η Madame de Maintenon, καταξιωμένοι συγγραφείς όπως η Madeleine de Scudéry, η Madame de La Fayette, η μαρκησία de Sévigné, οι οποίες θα αφήσουν αριστουργήματα της γαλλικής παιδείας. Στα σαλόνια αυτά κινήθηκαν εκπρόσωποι του γαλλικού κλασικισμού, ο La Rochefoucauld, ο Racine, ο La Bruyère. Τον 18ο αιώνα, θα τις διαδεχθούν άλλες σημαντικές μορφές της παρισινής ζωής: η μαρκησία de Lambert, η Ninon de Lenclos, η Madame de Tencin, η Julie de Lespinasse, η

Madame du Deffand, η δούκισσα du Maine, η Madame Geoffroy, η Madame Necker θα ενθαρρύνουν στο έργο τους τους επίλεκτους προσκεκλημένους τους, τον Montesquieu, τον Βολταίρο, τους Εγκυκλοπαιδιστές. Παρ' όλο το καθοριστικό πλήγμα που υπέστη το Παλιό Καθεστώς από τη γαλλική Επανάσταση, το κοινωνικό αυτό φαινόμενο θα διατηρηθεί στο χρόνο, αποτελώντας όχι μόνο εκδήλωση του γαλλικού πολιτισμού αλλά και γενικότερα ένα κεφάλαιο του φεμινιστικού κινήματος.

Χορηγός της έκδοσης
Coca-Cola Τρία Έψιλον